

FIȘA DISCIPLINEI

Curs opțional 3: 1. Inițiere în traducere/ 2. Literaturi francofone Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și Literaturi române
1.4 Domeniul de studii	Limbă și Literatură
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limba și Literatura franceză A/Licențiat în filologie
1.7 Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Curs opțional 3: 1. Inițiere în traducere (în franceză)/ 2. Literaturi francofone (în franceză)					Codul disciplinei	LLF4122	
2.2 Titularul activităților de curs				Curs 1 Lect. dr. Iuliana-Anca MATEIU Curs 2 Lect. dr. Andrei LAZAR					
2.3 Titularul activităților de seminar/curs practic				Vacant					
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS	
							Obligativitate	Opțional	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	-
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	-
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat (consiliere profesională)					-
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8 Total ore pe semestru				98	
3.9 Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	
5.2 de desfășurare a seminarului	

Data avizării în Decanat: 01.02.2025

Numele și semnătura decanului: conf.dr. Rareș Moldovan

6. Competențe specifice acumulate

Competențe Profesionale/esențiale	<p>Curs 1</p> <p>1 Însușirea unor tehnici de traducere intralinguală (limba franceză) și interlinguală (română > franceză).</p> <p>2 Receptarea corectă a discursurilor orale și scrise la nivel C1; producerea fluentă și spontană de texte orale și scrise (traduceri) la nivel B2, adaptând vocabularul și stilul în funcție de destinatar, de tipul de text și de subiectul tratat.</p> <p>Curs 2</p> <p>1 Precizarea și descrierea specificului literaturii belgiene de expresie franceză și a curentelor literare din spațiul cultural belgian francofon.</p> <p>2 Explicarea poziției operelor literare belgiene în contextul cultural al spațiului francez/occidental și raportarea lor la tradițiile literare din cultura franceză.</p> <p>3 Analiza textelor literare din literatura belgiană cu respectarea normelor de cercetare specifice.</p> <p>4 Utilizarea literaturii de referință pentru interpretarea textului literar.</p> <p>5 Elaborarea unui proiect pe o temă dată din literatura belgiană, cu respectarea normelor metodologice de cercetare și de redactare a unei lucrări științifice.</p> <p>6 Interpretarea critică a unui text literar de complexitate medie, în limba franceză, pe baza conceptelor și metodelor introduse în cadrul cursului.</p>
Competențe transversale	<p>Curs 1 Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională.</p> <p>Curs 2</p> <p>1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională;</p> <p>2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice;</p> <p>3. Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Disciplina 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perfecționarea competenței de exprimare scrisă în limba franceză. <p>Disciplina 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cursul își propune inițierea studenților în domeniul literaturii belgiene francophone, punerea în valoare a modalităților și formelor specifice de expresie, aprofundarea unor cunoștințe legate de poetica marilor curente literare europene.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Disciplina 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să identifice, să interpreteze și să opereze cu diverse tipuri de text în funcție de contextul comunicațional dat. Să transpună conținutul și forma unor texte literare și neliterare în varianta standard a limbii franceze (în cazul traducerii intralinguale), respectiv în registrul stilistic corespunzător al limbii țintă (franceză/ română, în cazul traducerii interlinguale). <p>Disciplina 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cursul propune o introducere în Literatura belgiană de expresie franceză dintr-o triplă perspectivă: istorică, sociologică și comparată. Se insistă asupra specificității și identității producției literare belgiene în raport cu literatura franceză și cu alte literaturi francophone; se studiază "belgitudinea" ca expresie a marginalității (geografice, politice) asumate, revendicate, fiind, începând cu deceniul opt, un concept cheie în abordarea acestei problematice. Sunt studiate textele fondatoare și figurile tutelare ce legitimează aportul literaturii belgiene la patrimoniul cultural european. În analiza operelor, se acordă o atenție deosebită relației dintre cuvânt și imaginea plastică.

8. Conținuturi

8.1 Curs 1 Introducere în traducere	Metode de predare	Observații
1. Franceza non-standard: definiție, procedee de formare.	Expunerea, exemplul	
2. Traduceri intralinguale (franceză non-standard /franceză standard) a textelor unor cântece/ benzi desenate (Renaud : <i>Laisse béton, Dans mon HLM, En cloque, Mon beauf</i> ; Pierre Perret : <i>Les fables de La Fontaine en argot</i>).	Expunerea, explicația, exercițiul	
3. Exerciții de traducere intralinguală.	Exercițiul	
4. Traduceri interlinguale (română> franceză) a unor fragmente literare (L. Rebreanu, <i>Ciuleandra</i> , Virgil Gheorghiu, <i>Ora 25</i>).	Exercițiul, explicația, problematizarea	
5. Traduceri interlinguale (română> franceză) a unor articole de ziar.	Exercițiul, explicația, problematizarea	
6. Traduceri interlinguale (română> franceză) a unei rețete culinare (rețetă de clătite).	Exercițiul, explicația	
7. Examen scris	Exercițiul	
Bibliografie orientativă Bernet, Ch. & Rézeau, P., <i>Dictionnaire du français parlé</i> , Paris, Seuil, 1989. (Institutul Francez) Duneton, Cl., <i>Petit dictionnaire du français familier</i> , Paris, Ed. Du Seuil, 1998. (DLLR) Gordienne, R., <i>Dictionnaire des mots qu'on dit gros, du dénigrement à l'insulte</i> , Paris, Hors Commerce, 2003. (DLLR) Gorunescu, E., <i>Lexicul francez prin exerciții</i> , București, ESE, 1984. (Biblioteca de limbi romănice) Haensch, G., Marot, J., <i>Le français tel qu'on le parle. Exercices pratiques de langue française</i> , Munchen, Max Hueber Verlag, 1969. (DLLR) Merle, P., <i>Dictionnaire du français branché</i> , Paris, Seuil, 1986. (Biblioteca Lectoratului de franceză/ IF) Negreanu, A., <i>Exercices sur les expressions idiomatiques françaises</i> , EDP, Bucuresti, 1979. (Biblioteca de limbi romănice)		
8.3 Curs 2	Metode de predare	Observații
Săptămâna 1 Curs introductiv. Belgia în context istoric și cultural european: influențe, confluente, interferențe. Modelul „gravitațional” și periodizarea literaturii belgiene de expresie franceză. Cuvinte-cheie: bilingvism, câmp literar, identitate.	expunerea; dezbateră; explicația; cursul interactiv; prezentări în Power Point	Bibliografie: <i>Littératures belges de langue française (1830-2000). Histoire et perspectives.</i>
Săptămâna 2 Romantismul – matrice a literaturii naționale. Cuvinte-cheie: roman istoric, epopee națională, eroism, curaj.	expunerea; dezbateră; explicația; cursul interactiv; lectura unor extrase semnificative; prezentări în Power Point	Bibliografie: Charles De Coster, <i>La légende d'Ulenspiegel</i>
Săptămâna 3 Estetica naturalistă și temperamentul flamand Cuvinte-cheie: instinct, natură, document.	expunerea; dezbateră; explicația; cursul interactiv; prezentări în Power Point	Bibliografie: Camille Lemonnier, <i>Un Mâle</i> .
Săptămâna 4 Simbolismul belgian, originalitatea discursului poetic: Emile Verhaeren. Influențe, confluente belgo-române. Maurice Maeterlinck și teatrul sugestiei; estetica vagului, a tăcerii și a misterului. Cuvinte-cheie: mitologia orașului, analogie, moarte, iubire, atmosfera crepusculară.	expunerea; dezbateră; explicația; cursul interactiv; prezentări în Power Point	Bibliografie: Emile Verhaeren, <i>Le Forces tumultueuses</i> ; Maurice Maeterlinck, <i>Pelléas et Mélisande</i> .
Săptămâna 5 Experiența suprarealistă, radicalizare doctrinară,	expunerea; dezbateră; explicația; cursul	Bibliografie: Françoise Toussaint, <i>Le surréalisme</i>

ruptură și continuitate. Prezențe ale avangardei belgiene în presa culturală românească (<i>Contimporanul</i> , <i>Unu</i>). Cuvinte-cheie: pluralism artistic, experiență reformatoare, cosmopolitism.	interactiv; prezentări în Power Point	<i>belge</i> ; Paul Nougé, <i>Fragments</i> .
Săptămâna 6 Școala belgiană a straniului, relația literatură/arte plastice; Fantastic și umor. Cuvinte-cheie: ruptură, frontieră, monotonie, metamorfoză, alteritate, subversiune, umor.	expunerea; dezbateră; explicația; cursul interactiv; prezentări în Power Point	Bibliografie: Thomas Owen, <i>Les maisons suspectes et autres contes fantastiques</i> ; Jean Muno, <i>Histoires singulières</i> ; Bernard Quiriny, „La marée noire”, in <i>Contes carnivores</i>
Săptămâna 7 Literatura contemporană belgiană. Cuvinte-cheie: ironie, autobiografie, ficțiune, ecranizare.	expunerea; dezbateră; explicația; cursul interactiv; prezentări în Power Point	Bibliografie: Amélie Nothomb, <i>Stupeur et tremblements</i> , <i>Les aérostats</i>
Bibliografia obligatorie (accesibilă la Biblioteca Centrului de Studii Literare Belgiene): <ul style="list-style-type: none"> De Coster, Charles, <i>La légende d'Ulenspiegel</i>, Bruxelles, [1867] Les Impressions nouvelles, 2017. Maeterlinck, Maurice, <i>Pelléas et Melisande</i>, [1892], Bruxelles, Labor, coll. « Espace Nord », 1992. Nothomb, Amélie, <i>Les aérostats</i>, Paris, Albin Michel, 2020. <i>Id.</i>, <i>Stupeur et tremblements</i>, Paris, Albin Michel, 1991. Nougé, Paul, <i>Fragments</i>, Bruxelles, Labor/Paris-Nathan, coll.« Espace Nord »,1983. Owen, Thomas, <i>Les maisons suspectes et autres contes fantastiques</i>, Verviers, Marabout, 1978. Quiriny, Bernard, <i>Contes carnivores</i>, Paris, Seuil, 2008. Verhaeren, Emile, <i>Les Forces tumultueuses</i>, in <i>Poésie complète</i>, Bruxelles, AML, „Archives du futur”, 2016. Bibliografia facultativă: (accesibilă la Biblioteca Centrului de Studii Literare Belgiene): <ul style="list-style-type: none"> BARONIAN Jean-Baptiste, <i>Panorama de la littérature fantastique de langue française. Des origines à demain</i>, Paris, La Table Ronde, coll. « La petite vermillon », 2007. BOATCA-MAȚEL, Maria, <i>Réécritures de la Légende de Thyl Ulenspiegel</i>, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, col. „belgica.ro”, 2017. LASCU-POP Rodica « Emile Verhaeren, visages de l'Europe », in <i>Actes du colloque international D'Europe à l'Europe -II- Mythe et identité du XIXe siècle à nos jours</i>, textes réunis par Rémy Poignault, Françoise Lecocq et Odile Wattel-de Croizant, Tours, Centre de Recherche A. Piganiol, 2000, p. 109-115. LASCU-POP Rodica, <i>Escales littéraires à Cluj. Anthologie bilingue d'auteurs francophones / Escale literare la Cluj. Antologie bilingvă de autori francofoni</i>, Cluj-Napoca, Casa Cărții de știință, coll. « belgica. ro », 2015. <i>Littératures belges de langue française (1830-2000). Histoire et perspectives</i>, sous la direction de Christian BERG & Pierre HALEN, Bruxelles, Le Cri Edition, 2000. QUAGHEBEUR, Marc, <i>Histoire, forme et sens en littérature. La Belgique francophone</i>, Bruxelles, Peter Lang, 2017. ROEGERS Patrick, <i>Le Mal du Pays. Autobiographie de la Belgique</i>, Paris, Seuil, 2003. TOUSSAINT Françoise, <i>Le surréalisme belge</i>, Bruxelles, Editions Labor, coll.« Un livre une œuvre », 1986. TURINE, Jean Marc, <i>La Théo des fleuves</i>, Bruxelles, Esperlue, 2017. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

<p>C1: Studentii sunt inițiați în teoria și practica traducerii, fapt care va le permite colaborarea ulterioară cu edituri interesate de traducerea unor texte literare și neliterare din/în limba franceză. Elementele prezentate în cadrul cursului conjugă abordarea specializată cu o tematică aptă să suscite interesul studenților.</p> <p>C2 - Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului; - cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologiei;</p>

Data avizării în Decanat: 01.02.2025

Numele și semnătura decanului: conf.dr. Rareș Moldovan

- o parte din elementele prezentate în cadrul cursului și seminarului au fost dezbătute în cadrul unor conferințe și prelegeri naționale și internaționale și fac obiectul unor cercetări recente în domeniu.
În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional în vederea adaptării și ameliorării planului de învățământ, și mai ales cu Primăria Municipiului Cluj-Napoca (direcția Turism), Vaiamada SRL (traduceri și interpretariat), și alții.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs 1	Corectitudinea gramaticală, coerența traducerii, adecvarea lexicală și stilistică. Cunoașterea conceptelor prezentate.	Examen scris (traducerea unui text din română în franceză sau elaborarea unui text în franceză non standard, cu explicarea modului de formare a cuvintelor/ expresiilor folosite.	50% O bonificație va fi acordată studenților care participă activ la activitățile din cadrul cursului.
Curs 2	Capacitate de răspuns la nivel interactiv - cunoaștere și înțelegere - stăpânirea, în sens operațional, a limbajului de specialitate - abilitatea de explicare și de interpretare - rezolvarea completă și corectă a cerințelor. <i>Criterii specifice de evaluare:</i> cunoașterea operelor din bibliografia obligatorie și eventual a titlurilor opționale ; stăpânirea conceptelor predate și formularea unor puncte de vedere personale, judicios argumentate; coerența și justetea expunerii, corectitudinea și fluența limbii franceze.	Examen oral	50%

10.6 Standard minim de performanță

Disciplina 1 :

Studenții sunt capabili să traducă un text de complexitate medie din română în franceză.

Studenții pot recunoaște și defini conceptele prezentate în cadrul cursului și sunt capabili să le folosească în analiza unui text inedit.

Disciplina 2 :

1. Studentul cunoaște care sunt principalele concepte instrumentale ale literaturii din Belgia francofonă; le recunoaște și le definește, le folosește adecvat în analize ale unor materiale specifice domeniului;

2. Studentul este familiarizat cu principalele opere analizate;

3. Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului;

4. Studentul are o idee asupra noțiunilor critice introduse în curs și/sau seminar, le definește corect și este capabil să le folosească în mod adecvat în analiza unui text la prima vedere ;

5. Limbajul de specialitate este corect utilizat;

Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

- Frauda sau tentativa de fraudă la examinare se sancționează cu nota 1 (unu).

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

Data avizării în Decanat: 01.02.2025

Numele și semnătura decanului: conf.dr. Rareș Moldovan

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
19.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs
Lect. dr. Iuliana-Anca MATEIU/ Lect. dr.
Andrei LAZAR

Numele și semnătura titularului de
seminar/ curs practic
-

Data avizării în Departament:
01.02.2025

Numele și semnătura directorului de departament
Conf. Dr. Cristiana Papahagi

Data avizării în Decanat: 01.02.2025
Numele și semnătura decanului: conf.dr. Rareș Moldovan